

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Esimerkkejä ammatilliseen koulutukseen

Sisällys

Mikä on kirjavinkki?.....	1
Mitä ei ole kirjavinkissä?	3
Mitä ja missä järjestyksessä vinkkaat?	4
Esimerkki selkokielisestä vinkistä.....	5
Esimerkkejä: kirjavinkkaus ammattikouluissa.....	6
Lähteet	7

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Mikä on kirjavinkki?

Kirjavinkkaus on kirjojen esittelyä.

Kirjavinkki on lyhyt kirjan tiivistys.

Tarkoitus on,

että vinkin kuulija tai lukija

innostuu ja haluaa lukea kirjan.

Kirjavinkissä on nämä asiat:

Herätä kiinnostus – sanavalinnat, adjektiivit: vetoa tunteisiin
Kerro teemasta ja tunnelmasta
Kerro kirjan perustiedot: nimi, tekijä, vuosiluku
Kerro kohdennetusti, kenelle kirja sopii.
Kerro lyhyesti, miksi itse pidit siitä.

Kirjavinkki houkuttelee:

siinä on hauska, jännittävä

tai mukava asia tai kohta kirjasta.

Jätä kysymyksiä kuulijan tai lukijan mieleen:

silloin hän haluaa saada vastauksen kirjasta.

Esimerkiksi kirjavinkissä voi olla myös kysymyksiä,

jotka lukija tai kuulija haluaa selvittää kirjasta:

- "Mitä sitten tapahtui?"
- "Mitä Jali ajatteli Sarasta?"
- "Onnistuuko Allan kilpailussa?"
- "Uskaltaako Jasmin kertoa ajatuksensa?"

Kerro myös tunteista,

joita kirja herättää.

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Kun sinulla on kirjavinkin kuulijoita,

näytä kirjan kansi.

Voit myös lukea lyhyen tekstin kirjasta.

Valitse lisäksi kirjasta lyhyt kohta,

joka sopii kuulijoille.

Lue ääneen lyhyt, kiinnostava kirjan kohta.

Lopeta lukeminen,

ennen kuin kirjan kohdassa on

jokin ratkaisu tapahtumaan.

Mitä ei ole kirjavinkissä?

Kirjavinkki ei saa kertoa kaikkea:

- Älä kerro paljon kirjan juonesta.
Kerro vain
  - aihe
  - alun tilanne
  - innostava kohta – ei tilanteen ratkaisua.
- Älä paljasta paljon kirjan henkilöistä.
Valitse 1–2 henkilöä
jotka ovat kirjassa tärkeitä.
- Älä kerro,
miten kirja päättyy
tai miten henkilöt ratkaisevat asioita.
- Älä vinkkaa kauan!
Vinkki on lyhyt ja tehokas.

Vinkin tarkoitus on innostus:

lukija tai kuulija haluaa tietää lisää.

Hän haluaa lukea kirjan.

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Mitä ja missä järjestyksessä vinkkaat?

Seuraava järjestys sopii moneen vinkkiin:

Millainen kirja on?

Kehu kirjan pääasioita ja tunnelmaa
(hauska, jännittävä, salaperäinen jne.)

Sano myös jotain,
joka tekee kirjan houkuttavaksi.

Mitä kirjassa on?

Kerro vähän kirjan alun tapahtumista
ja tärkeitä henkilöistä.

Kerro lisäksi,
milloin ja missä tapahtuu?

Lukijaa tai kuulijaa kiinnostaa myös,
onko kirja

- jännityskirja
- rakkauskertomus
- tulevaisuuden kuvaus. jne.

Mikä kirja?

Kerro kirjan nimi, kirjailija ja aika,
jolloin kirja on julkaistu.

Kerro myös, onko kirja

- tietokirja
- romaani
- novellikokoelma
- runokokoelma
- jne.

Kenelle kirja sopii?

Ota kohderyhmä huomioon.

Miksi kirja on hyvä lukea?

Suosittele ja perustele.

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Esimerkki selkokielisestä vinkistä

Millainen?	<p>Saat mukavasti jännittää tässä kirjassa kahden nuoren tunteiden puolesta.</p> <p>Miten ihastuksen käy? Löytyykö rohkeus? Syttyykö rakkaus? Löytyykö oikea ala ammattikoulusta?</p>
Mitä?	<p>Kirja kertoo yhden vuoden ajan Jalista ja Sarasta. Jali opiskelee turvallisuusalaa, mutta Sara ei keksi heti omaa alaa.</p> <p>Kirja kertoo vuorotellen Jalin ja Saran ajatuksista ja tunteista. Nuoret tapaavat töissä.</p> <p>Taitaa olla ihastusta ilmassa! Kirjassa kerrotaan myös ystävydestä.</p>
Mikä?	<p>Romaani <i>Vihreä on hyvä väri</i>, kirjailija: Tuija Takala (2025).</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaisille, yläkoulun 9-luokkalaisille ja TUVA-opiskelijoille. Myös muut nuoret ja nuoret aikuiset innostuvat kirjasta.</p> <p>Kirjassa on puhekieltä, mutta se on muuten helppoa selkokieltä.</p>
Miksi?	<p>Tarinaa on jännä seurata: uskaltavatko Jali ja Sara kertoa tunteistaan? Kirjassa on kivasti tavallisia nuorten elämän asioita. Kirjasta tulee hyvä mieli.</p>

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Esimerkkejä: kirjavinkkaus ammattikouluissa

1. Opettaja vinkkaa omalle ryhmälle kirjoja.
2. Opettaja tekee yhteistyötä kirjaston kanssa:
kirjastonhoitaja tulee kouluun vinkkaamaan
tai opettaja on sopinut kirjastonhoitajan kanssa
vinkkauksen kirjastossa.
3. Opiskelijat vinkkaavat toisilleen
ja tekevät kirjavinkkejä, esimerkiksi
  - kertovat
  - kirjoittavat
  - videoivat
  - äänittävät.
4. Opiskelijat keskustelevat vinkeistä parin tai ryhmän kanssa.
5. Opettaja ja opiskelijat etsivät valmiita kirjavinkkejä netistä,
esimerkiksi kirjastojen sivuilla, ja kirjasomessa
kuten blogeissa, Instagramissa ja TikTokissa.
6. Opettaja kerää vinkit,
ja ne ovat helpossa paikassa:
  - Kirjoitetut vinkit ovat kansiossa.
  - Vinkeistä on digitaalinen kansio.
Vinkit voivat olla esimerkiksi dioja.
  - Videovinkeistä on digitaalinen vinkkirjasto.
  - Vinkkiäänitteistä on digitaalinen äänitekirjasto.

Myös opiskelijat voivat kerätä omia kansioita
ja esitellä niitä muille.

Kirjavinkkaus ja kirjavinkin rakenne

Lähteet

Helmet. Kirjallisuus. Kirjaston pikavinkit – lukusuosituksia nopeasti.
<https://helmet.finna.fi/Content/kirjallisuus>. Viitattu 28.1.2026.

Helminen, Sini. Lue lapselle. Ohjeita opettajille kirjavinkkaustuokion järjestämiseen.
<https://luelapselle.fi/ohjeita-opettajille-kirjavinkkaustuokion-jarjestamiseen/>. Viitattu 28.1.2026.

Lukuloma. Mikä kirjavinkki? <https://lukuloma.fi/kouluille/mika-kirjavinkki/>. Viitattu 28.1.2026.

Tekijä

Tuija Takala

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenenyhden (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

CC BY-SA 4.0

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)